

שבת
שלום

פרשת שמיני

"וידבר ה' אל אהרן לאמר. יין ושכר אל תשת.. בבאכם אל אהל מועד ולא תמותו.."
(ויקרא י', ח'-ט')

העוסק ברוחניות עלול לחשוב, כי עליו להתנתק מעצמו ולהתעלות מעל המציאות,
גם תוך שימוש ב'עזרים חיצוניים' – "ויין ישמח לבב אנוש" (תהילים-ק"ד, ט"ו).

אזהרה חמורה זו מבהירה שבעבודת ה' על האדם להתחבר לעצמו, להיות מיושב
ולשמור על הופעה מכובדת- "ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרמו.." (ו').

(עיין בפרשת השבוע)

"שמיני- כ"ו בו. מברכין החודש ר"ח אייר ביום ד' וה'. אין מזכירים נשמות
ואומרים 'אב הרחמים'.

המולד ליל ה', שעה 7.00 עם 5 דקות 15 חלקים ולשעון ארץ ישראל- 06.38"
(לוח ארץ ישראל הרב טוקצינסקי)

שעור פרשת השבוע: עודד פרידמן

שבת		ימי החול	
הדלקת נרות	18.43	זמן תפילין /טלית	5.32
מנחה א' 14.00	ב' 18.50	סוף זמן ק"ש	9.30
ערבית ושיעור הרב		שקיעה	19.04←19.07
שחרית א'	6.45	מנחה א' (בחד"א)	13.15
שחרית ב'	8.30		
קידוש	11.30	מנחה שיעור וערבית	18.55
מנחה	13.30, 17.40	צאת הכוכבים	19.24
לימוד 'דור לדור'	17.10	ערבית	20.10
שיעור הרב ארי	18.00		
צאת השבת	19.38	שחרית נוער	7.30

”ואת התנשמת”

אני מקדיש את דברי אלו לזכר אחי הגדול, נתן ז”ל,
שבשבוע שעבר מלאו 35 שנים לנפילתו,
ואת עבודת הגמר שלו בתיכון עשה על זיהוי העופות בתורה.

בפרשת שמיני מופיעה רשימת בעלי החיים הטמאים והטהורים.

את הזיהוי של כל בעלי החיים בפרשה אפשר לפרוש על פני מספר עלונים, ולכן אני רוצה להתמקד בזיהוי אחד בלבד – זיהויה של **התנשמת** – מפני ששמה זכה להופיע פעמיים בפרשה.

בפעם הראשונה היא מופיעה כחלק מרשימת העופות הטמאים, בפרק י”א פסוק יח: ”ואת התנשמת ואת הקאת ואת הרחם”. בהמשך הפרק, בפסוק ל’, מופיעה התנשמת ברשימת השרצים (הזוחלים): ”והאנקה והכח והלטאה והחמט והתנשמת”. נראה כי מדובר בשני בעלי חיים שונים בעלי אותו שם, וכפילות זו מאתגרת את הזיהוי.

כדי לזהות מיהי התנשמת המופיעה ברשימות אלה, צריך לקחת בחשבון שני גורמים: הראשון הוא **המיקום ברשימה**, והשני הוא **‘מדרש שם’**, כלומר – הסיבה שבגללה נקרא בעל החיים בשמו.

כאשר התחלתי לבדוק את הנושא ראיתי כי **רש”י** מזהה את התנשמת שבעופות כעטלף, ואת זו שבשרצים כחפרפרת או חולד. הוא מזהה אותן כך כדי לציין שיש ביניהן דמיון. קשה לקבל זיהוי זה מפני שהקשר היחיד בין שני בעלי חיים אלה הוא השייכות למחלקת היונקים, גם אם הם נראים דומים.

אולי אפשר לזהות אותם כך לפי מדרש השם שמציע אבן-עזרא: ”כל רואהו ישום” [=ישתומם], כלומר מדובר בבעלי חיים בעלי מראה מוזר. אולם לפי המיקום ברשימה זיהוי זה קשה – בעופות, התנשמת באה בתוך רשימה של עופות דורסים, וקשה להגיד שהיא עטלף, ובשרצים, היא מגיעה כחלק מרשימה של לטאות, ולא סביר לומר שהיא חולד.

לעומת זיהוי זה, זיהה **פרופסור ישראל אהרוני** (הזואולוג העברי הראשון בעת החדשה) את התנשמת ברשימת העופות כתנשמת שאנחנו מזהים כיום (התנשמת היא דורס לילה הנזון בעיקר ממכרסמים קטנים); ואת התנשמת המופיעה ברשימת השרצים הוא זיהה עם הכוח האפור (הכוח האפור הוא הגדול בלטאות ארץ ישראל. הוא יכול להגיע לאורך של מטר וחצי, ושיטת ההגנה שלו היא בדרך כלל הצלפה עם הזנב, שיכולה לשבור יד של אדם בוגר).

את הזיהויים האלה הסביר פרופסור אהרוני בגלל הנשיפות של שני בעלי החיים (‘תנשמת’ מלשון נשימה). התנשמת (העוף) נושפת כדי ליצור קשר עם בני מינה, ואילו הכוח האפור נושף על מנת להזהיר את כל מי שמנסה לתקוף אותו.

מהיכרותי מקרוב, נשיפות אלו דומות ולכן אני נוטה לאמץ את הזיהוי של פרופסור אהרוני.

ואת **צביון**

ביום חמישי - שלפני החג, נאם נשיא ארה"ב בפני קהל צעירים בבנייני האומה נאום מרגש וסוחף וקרא ל'דור הצעיר' להעיר את המנהיגים החששנים מתרדמתם. קהל הסטודנטים מכל הארץ נבחר בקפידה, כך שמחיאות הכפיים יאפילו על המסתייגים מדבריו. מיותר לציין שלסטודנטים ב'אוניברסיטת אריאל' לא נשלחה הזמנה... כתבנו המיוחד יואב פרנקל, שהוזמן לאירוע וכיבד את הנשיא בנוכחותו, מוסר: "מדובר בכוכב אמיתי המלהט בקהל שישב כמהופנט. צעירים רבים מחאו כפיים ונעמדו גם מבלי להבין כלל את תוכן דבריו, כשהם מחקים את אלו שישבו בשורות הראשונות...". גם הגברת הראשונה- האשה החזקה בישראל על פי סקר מגזין 'פורבס', זכתה ליחס מיוחד, לאחר מחקר שטח מעמיק והסקת המסקנות הנכונות מצד הדיפלומטים האמריקאים. ובכל זאת... עם כל הספקנות והציניות קשה היה שלא להיסחף אחר האדם המשפיע ביותר בעולם, שזכה בתואר זה בזכות מעט נאיביות והרבה קסם אישי.

יום ששי - סיפק עניין רב לחובבי הספורט. בצהריים, ארחנו את נבחרת הכדורגל של פורטוגל באצטדיון רמת גן. הכוכב הראשי שהתרוצץ על המגרש בהבעה מיוסרת, אכזב רבים שהגיעו לכבודו ואף ספג כרטיס צהוב. דעות הפרשנים חלוקות: אלו טוענים- "תפס יום חלש" ואלו טוענים- "לא ינום ולא יישן שומר ישראל- שחקני ההגנה עשו עבודה מצויינת!". למרות שהנבחרת הבקיעה שלושה שערים לקבוצה מהטובות בעולם, יצאנו עם טעם של החמצה, והסיבות הן שתיים: האחת- שגם אנו ספגנו שלושה, לאחר שהובלנו בבטחה. והשניה- לאחר שמיטת הניצחון בדקה האחרונה - ההמנון הלאומי, כנראה, לא יישמע במונדיאל בברזיל. בערב, ניצחה מכבי חל אביב בכדורסל בפעם החמישית ברציפות. הפעם היה זה מול יריבה קשה במיוחד- אלופת אירופה. קצת נחת, ירדה על האוהדים שמתחילת העונה היו על סף ייאוש. האופטימיים מביניהם טוענים שבקצב כזה של ניסים- העתיד נראה ורוד. (מוסר כתבנו לענייני ניסים בספורט- זיו יערי). בשבוע שאחריו המשיכה מכבי בניצחונותיה מול הקבוצה הטורקית, ונבחרת ישראל בכדורגל בניצחון חוץ על צפון אירלנד – משהו חדש באוויר?

בשבת - הגיע ציבור גדול לרגל 'שבת הגדול' לשמוע את דרשתו של הרב ארי: "על סדר- ליל הסדר", ובתרגום לשפת העם: "מתי כבר נאכל?". קיבלנו הסבר משכנע מדוע עלינו לדחות סיפוקים, לקרוא בהגדה ולספר באריכות על יציאת מצרים, בטרם ניגש לגעפילטע - חריימה. 'והגדת לבנד' היא המצווה היחידה מדאורייתא אותה אנו מקיימים במלואה וכהלכתה בליל הסדר, מאז בטל קרבן הפסח. אפילו מצוות המצה והמרור אינן שלמות ללא הקרבן. אם כך, יש להשלים קודם הסעודה את המשימה העיקרית מהתורה ולספר ביציאת מצרים.

ביום ראשון - הורגשה פעילות מוגברת של ההכנות לקראת הפסח. 'פלאפל גולן -אצלנו בחצר', נדד לדשא המרכזי בעזרתם של תלמידי התיכון ודאג לאספקת כדורים חמים וטריים, ללא תורים מיותרים. לאחר שסיפק את צרכיהם של בתי הילדים והחברים שלא זכו ל'זבח פסח' מטעם הענף - חזר לפנות ערב למקומו הטבעי. רשימת ההזמנות ל'פיצה יום טוב' התמלאה מבעוד מועד והרצים יצאו דחופים אל תוך הלילה. שוק האוכל המוכן לחג- כבש שיאים חדשים ב: סדר, ארגון, מגוון, שירות, יעילות ועוד... יישר כח לענף המזון, לקייטרינג ולעוסקים במלאכה המורכבת כל כך.

ביום שני - בבוקר, קודם שריפת החמץ, התקיימה 'סעודת ליפא' המסורתית בניצוחם של טובי בנינו. ביערנו את החמץ במו פינו ובתיאבון מוגבר, כשליפא מסתובב ומעודד את 'נחילי הארבה האנושיים' לבל ישבתו ממלאכתם. ברקע התנגנה מוסיקה חגיגית ומצב הרוח הכללי היה עולץ ומלכד.

סעודה זו ראוי לה שתקבע לדורות, מה עוד שבה אנו מקיימים הלכה למעשה את: "כל אחד נותן כפי יכולתו ואוכל (הרבה) לפי צרכיו"...

ביום רביעי - חוה"מ זכינו למופע מיוחד ומקורי – "הביתה" והרגשנו בבית... אסף ענברי, סופר בן אפיקים ואריאל הורוביץ זמר-נגן-מלחין-משורר, בנה של נעמי שמר, חברו יחד למופע משותף. להפתעתנו שניהם שרו וסיפרו ולעיתים התחלפו ביניהם בתפקידים: הסופר- ניגן וזימר, והזמר- קרא וסיפר. אצלנו הרגישו שניהם בבית ואף קראו מספרו של חברנו יהודה בר"ט ז"ל. היה זה מסע פסיכולוגי לנבכי נפשה של התנועה הקיבוצית, תוך עמידה על ניואנסים שרק מי שהיה שותף לחוויה מבין..

בסוף הערב העלה אסף ענברי תובנה אותה שמע מחצרן קיבוצו שהתגורר קודם בחיפה ושם עבד כשיפוצניק - "למה אני פה?? כי כאן צריך אותי!" – ומה זה אם לא תמצית האושר? במהלך הפסח התקיימה הוועידה הארצית הכ"ג של בני עקיבא, בה השתתפו בנינו אלחנן גינזברג ונריה לנדאו. בהמשך מופיע מאמרו הנרגש של נריה, ששימש כציר מטעם סניף סעד, המבטא את המעמד המיוחד להם זכו הצעירים בוועידה המתקיימת אחת לארבע שנים, במטרה להציב יעדים ולהוביל את התנועה כולה.

ביום ראשון – ערב שביעי של פסח, נערך בכלבו מפגש לזכרה של ציפורה אש ז"ל במקום בו עמד שולחן עבודתה, בהפקתו המקורית של בנה משה. דברי געגוע מפיו ומפי תמנע אשתו בהמשך העלון. בתום האזכרה שרו כולם את 'שיר העבודה' של חיים נחמן ביאליק המבטא את חשיבות העבודה בעיניה של ציפורה ז"ל. שוב אנו נהנים מפרי מוחו היצירתי של משה שלא מפסיק לחדש גם בנושאים המסורתיים ביותר. האם נצליח להתרגל לחידושו...??

ביום שלישי - נערכה במועדון לחבר אזכרתה של שרה המל ז"ל במלאת 4 שנים לפטירתה. נחום ברוכי בן כיתתה של שרה בטירת צבי, העלה חוויות ילדות מ'חברת הילדים' הראשונה, שם היתה שרה ז"ל הבכורה. בנוסף סיפר נחום על ההתקפות שספג הקיבוץ מצד הערבים, מיום הקמתו במסגרת "חומה ומגדל" כיישוב הראשון בעמק, תוך שזירת פרקי היסטוריה ותמונות מכל התקופות.

ביום רביעי - נערכה במועדון לחבר אזכרתו של אברהם קופלוביץ' ז"ל (קופו) במלאת שנה לפטירתו. שני אחיו נשאו דברים לזכרו. זאב לימד משניות שנושאים המרכזי הוא חסד וקינח במעשי חסד של רבנים ידועים. שניאור ריתק את השומעים כשטווה חוטים המקשרים בין סיפורים במקרא המהווים תמונת מראה זה מול זה. בתחילת דבריו הקריאה רעייתו של שניאור שיר קינה מדהים שכתב- אשר יפורסם אי"ה בשבוע הבא. תודה לשושנה עברון על סיקור האזכרות בדבקות ובמסירות, ולכל 'סייעני המידע' אשר עוזרים לי לעדכן את הציבור במתרחש סביבנו.

יורט קימלמן

נר זיכרון -

כ"ט ניסן- יום פטירתה של חברתנו ציפיקה לנדאו ז"ל (תשכ"ג)
 ל' ניסן- יום פטירתו של בנימין פולק ז"ל -אביהם של אדו פולק ויוכבד ברזילי (תשי"ג)
 ל' ניסן – יום פטירתו של דוד שטיין ז"ל אביה של עליזה גולדפדן
 ג' אייר- יום פטירתה של חברתנו ציפורה גינזברג ז"ל (תשע"ב)

"למען ידעו דור אחרון בנים ינלדו יקמו ויספרו לבניהם" [תהילים ע"ח]

הסופרת נאוה סמל מוחחת על הדיאלוג בין הדורות בצל השואה וצל הכתיבה כאוביאלת זיכרון.

ספריה של נאוה עוסקים בחיפוש אחר זהות ישראלית ובגילוי העבר המדמם של ההורים שורדי השואה. ספרה כובע זכוכית (1985) היה הספר הראשון בישראל בפרוזה שהעלה לדיון ציבורי את הדור השני. ספרה "צחוק של עכברוש" (2001) עסק במרוץ השליחים של הזיכרון כאשר סבתא מגלה לנכדתה את סיפור חייה כילדה מוחבאת בצורת אגדה אפלה. האגדה חוצה את הזמן ומגיעה לעתיד. הרומן נחשב לפורץ דרך ותורגם לשפות שונות. במרכז הרומן האחרון של נאוה "ראש עקום" סיפור הצלתו של מוזיקאי יהודי בידי אהובתו הנוצרייה בכפר באיטליה תחת הכיבוש הנאצי.

יום ראשון כ"ז ניסן 7.4.13

בשעה 20:45 באולם אשל

יציאה לבית הקברות

יום שני כ"ח ניסן 8.4.13

בשעה 17:30 מרחבת "קו לקו".

חברים הרוצים להזכיר את יקיריהם שנספו בשמם - מוזמנים לבוא לטקס.

וצדאות תרבות ודת

אזכרה להורינו ציפורה ויוסף גינזברג ז"ל

במלאות שנה להסתלקותה של אמנו ציפורה

ובמלאות עשור להסתלקותו של אבינו יוסף (פיקו)

נקיים ערב לזכרם, ביום חמישי א' באייר (11/04/2013).

18:15 - יציאה לבית העלמין, גילוי מצבה ופרקי תהילים

19:00 - התכנסות בחדר אוכל ימין:

❖ תפילת מנחה (בלובי).

❖ לימוד משניות וסיום סדר קודשים.

❖ דברי זיכרון ומצגות.

❖ שיעור מפי הרב בני לאו – 'כי היא חברתך ואשת חיקך'

על זוגיות מימי חז"ל עד ימינו.

❖ במהלך הערב יופיעו מוסא ואודליה ברלין בקטעי נגינה.

❖ תפילת ערבית.

הציבור מוזמן!!

משפחות גינזברג

לְמִי תוֹדָה, לְמִי בְרָכָה?
לְעֲבוּדָה וְלַמְלָאכָה!

דברים שנאמרו, ככלבו, הצרפתיים של פסח, לזיכרון לצ'סורה אק ז"ל

הכלבו, המרכזית ומפעל סייפן, היו חלק מהבית הגדול של שמעון וציפורה. הבית הזה, האיר וזרח לכבוד משפחתי ולכבודי, בכל עת שבאנו לכאן. מפה על השולחן, זר פרחים, קערת ממתקים ענקית וזוג אנשים יקרים מאין כמותם – שמעון וציפורה.

ציפורה אהבה והעריכה את הבית הזה ואנשיו. היא עקבה בתשומת לב אחר הצמיחה, הפריחה, השינוי והחידוש. כששמעון עוד היה איתה, צמוד וביחד, היה הוא מסביר ומפרש כשיצאו משחת קיבוץ, או דנו בתכנית המשק. אך גם כששמעון כבר לא איתה, הקפידה שלא להחמיץ אף שיחת קיבוץ, ולקרוא כל פיסת מידע על השינויים באורח החיים.

אני, לא נולדתי כאן, וגם אתם, טל, בר ובן. אבל אפשר לומר שכמעט, הרי סבא וסבתא קיבלו אותנו בביתם, כשהגענו במונית מייד לאחר שנולדתם. מאז, באנו עוד ועוד, לשבת ולחג, לימי הולדת ובימי חופשה. חיכו לכם כאן סבא וסבתא מופלאים, ששמחו בכל הישגים, ועקבו אחר כל צעד שלכם. סבא וסבתא שהמתינו בתחנת האוטובוס, על הכביש, בכל שעה ובכל מזג אוויר, ויצאו ממש מוקדם לעבודה, כדי לחזור כשאתם מתעוררים, ולהיות איתכם.

אני לא בטוחה שציפורה היתה מתלהבת מההתכנסות הזו שלנו, כאן בכלבו של סעד, לכבודה. נראה לי שהייתה מכנה זאת "שטויות". אבל אם כבר טרחנו כולנו, ובאנו עד לכאן, הייתה דווקא שמחה לשמוע את הדברים, ומבקשת, שלא נצא מכאן, לפני שנמלא את העגלה בכל טוב מהכלבו, ובכלל מהחיים.

ואני, יחד עם הגעגועים שלא עוזבים, באמת יצאתי מכאן עם עגלה מלאה כל טוב, רוחני וגם גשמי, והרבה חברים נאמנים.

תאנצ בינינו אק

"חיים טובים הם לאהוב ולעבוד"

כך ענה פרויד בערוב ימיו, לשאלה מהו הדבר החשוב ביותר לחיים נורמאליים, בריאים ולאיכות חיים. אָריק אָריקסון, פסיכולוג יהודי אמריקאי, שהמשיך את משנתו של פרויד, טוען כי אימרה קצרה זו - "חיים טובים הם לאהוב ולעבוד" מיוחדת בכך ש"נעשית עמוקה יותר ויותר ככל שתרבה להרהר בה".

א.ד. גורדון, שנולד לא רחוק מכפר הולדתה של אימי ציפורה, ראה בעבודה פעילות שדרכה ניתן להגיע לאחדות בלתי אמצעית עם הטבע והעולם. וכך הוא אמר: העבודה פותחת בפני האדם את האפשרות ליצירה ולביטוי עצמי. אך היא גם הדרך העיקרית להבראת העולם היהודי החי מ"פרנסות אוויר" ולתיקונו המוסרי.

"אמר רבי חייא בר אמי בשם עולא: גדול הנהנה מיגיע כפיו יותר מירא שמים, שהרי אצל ירא שמים נאמר בתהלים: **אשרי איש ירא את ה'**" ואילו אצל נהנה מיגיע כפיו נאמר: **"יגיע כפיד כי תאכל אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה, וטוב לך בעולם הבא"**.

אמא שלי, אולי לא הכירה את פרויד, א.ד. גורדון ואת המדרש, אך אהבתה הענקית לאבא ולמשפחה, ועבודתה במרכזית ובכל בו, היו הבסיס והשמחה בחייה. כאן בפינת הכלבו, ליד הממלכה של אמא, השולחן של ציפורה, מולאו במרץ ובנועם קופסאות עם גבינה, שקיות עם שקדים ושקים עם אנרגיה טובה ביחד עם יעל קסלר האהובה, גיתית ז"ל ושאר הצוות המסור של הכל – בו, שיבדלו לחיים ארוכים.

בשפה העברית, המילה **עבודה**, קשורה במושג **עבדות**, המילה הנרדפת שלה **מלאכה** קשורה במילה **מלאך**, בביטוי **משלח יד** מקופלת המשמעות של בעבודה כשליחות. העבודה נעה בין הקצה המייאש של **העבדות** ובין הקצה האופטימי והאוטופי של **השליחות**, ואמא **תמיד מיקמה את עצמה בקצה האופטימי וראתה בעבודתה שליחות**. ולכבוד אמא, אני מזמין אתכם לשיר עימי את שיר העבודה והמלאכה של חיים נחמן ביאליק.

ek en

סיקור מפגש חברתי - "בני סעף"

הקדמה:

יבורך הבית הזה, יבורך הקיבוץ, תבורך סעד שידעה והשכילה לטעת בבניה כל כך הרבה: אהבה, חמלה, שמחה ורעות.

לעצם העניין:

חברי סעד היקרים, בשנתיים האחרונות כשמלאו שלוש שנים לפטירתו של חברנו לכיתה נתן עברון ז"ל, התחלנו מנהג חדש, שאם ירצה השם יהפוך למסורת - לתור את הארץ. לקחתי את הפיקוד ובעזרת המייל, הפלאפונים ובעזרת השם, אני מצליחה להעביר את כל המסרים במהירות שיא.

השנה בחרנו במסלול יפהפה (המוכר לנו בני סעד מהקייטנות הזכורות לטוב) הלכנו בקטע החוף שבין נחשולים למושב הבונים. המקום מרהיב ביופיו ומומלץ בחום לטיולים.

"המנה העיקרית" של יום כזה היא הפגישה ואיחוד המשפחה המכונה "החברה מסעד".

מגיעים מרחוק ומקרוב ילדי משפחת עברון, יונה המטפלת המיתולוגית שנהיית צעירה יותר משנה לשנה.. וכמובן כל ילדי השכבה מכל רחבי הארץ- מהעמק בצפון ועד לירוחם שבדרום.

לראות שוב את האור בעניים הבורקות, את הלהט שבכל חיבוק והחיוך המשוך על הפנים, מרחיב את הלב ומנגן על נימי הנשמה. כן הורים ומחנכים יקרים, עשיתם עבודה טובה בחינוכנו וזאת עוד הזדמנות להגיד לכם תודה.

תחושת 'היחד' והידיעה כי אחים אנו, נוסכת בכל אחד מאיתנו את התקווה שלעד נשאר קרובים מאוחדים ואוהבים.

לצערנו השנה הוספנו את זכרו של בני שלמון- חברנו ז"ל, שהלך לעולמו בטרם עת והשאיר אותנו כואבים כל כך. אני חשה בתוכי שבטיולים אלו אנו מגשימים את חלומי של נתן לטייל בארץ לאורכה ולרוחבה. גם בני וגם נתן, היו אוהבי הארץ בכל נפשם. יחד נמשיך לזכור ולתור את הארץ - יהי זכרם ברוך!

ולכם כל חברי סעד היקרים כל טוב ולהתראות בשמחות.

פאה (איילן) ארליקי

”אחת משפנו” – שרה ט'קסון מספרת על עצמה:
”מסיביר ועד לוסאז”

נולדתי ב-1936 בפולין בעיר טומשוב-לובלסקי, להוריי- חיה ואהרון גרינברג. היינו שתי בנות ואח אחד, אחותי הגדולה לאה, נספתה בשואה. כשפרצה המלחמה בהיותי בת ארבע, החליט אבי החלטה גורלית שהצילה את חיינו בהמשך- לעזוב את טומשוב שבמעמקי פולין המסוכנת ולעבור לעיר הגבול עם רוסיה- ”רוה- רוסקה”. השארנו את אחותי עם סבתא, (שלא רצתה להצטרף וליוותה אותנו עד לרגע האחרון) כך שלא תישאר לבד.

לילה אחד דפקו בדלת ונכנסו – כנראה חיילים רוסים, ואמרו לנו להתלבש ולעלות למשאית במטרה להעביר אותנו לצד הרוסי. אמי ארזה במהירות כל מה שיכלה, והגענו לתחנת הרכבת. היו שם המון אנשים, כל אחד ישב על החבילות שלו. העלו אותנו לקרונות משא, ונעלו את הדלתות מבחוץ. התנאים היו מאוד קשים. נסענו כמה שבועות עד שנגמרו פסי הרכבת, והגענו לסיביר. היה קיץ, חום, יתושים.

המשכנו לנסוע בעגלות רתומות לשוורים, והגענו למקום בו היו שני צריפים גדולים באמצע יער. בכל צריף היו מספר חדרים, בתוכם היו דרגשים ועליהם שכבנו לישון. אמא לקחה איתה שתי שמיכות שליוו אותנו כל הזמן. הגברים עבדו בכריתת עצים – ידנית – והנשים ניקו את העצים מהענפים. בחורף היו חמישים מעלות מתחת לאפס, היה קר מאוד ומעט מאוד אוכל. כאשר חזרו מהעבודה קיבל כל אחד מנת לחם ומרק דל. שם נולדה אחותי מרים, ששרדה את סיביר – ממש ניסים ונפלאות.

היינו שם קיץ אחד וחורף אחד, ואח”כ לא היו צריכים יותר את עבודתנו, ושחררו אותנו. אחי (בן שבע) נשאר לשמור על מרים התינוקת, אני הייתי בת חמש וחצי והלכנו ברגל יום תמים, עד לעיר הקרובה – מהלך יום שלם עד שהגענו לקצה העיר. ההורים השאירו אותי אצל אשה גויה, וחזרו למחרת למחנה לקחת את החפצים שנשארו שם וגם את אחי והתינוקת.

בעיר הזאת – סלאיר – היינו עד סוף המלחמה. אבא עבד קשה מאוד במכרות פחם וזהב, ואנחנו קיבלנו תלושים – שלוש מאות גרם לחם ליום, קמח, תפוזים, אבא עבד שבעה ימים בשבוע – גם בשבתות וחגים. שם התחלתי ללכת לבי”ס, לכיתות א'-ב'. למדתי לקרוא ברוסית, ואת סטלין הכניסו לנו לתוך הוורידים. אני לא זוכרת שחגגנו את החגים, אבל אני זוכרת שבכל שנה אפינו מצות. אני זוכרת גם שהיו מדליקים לאמא שני גפרורים לשבת והיא היתה מברכת עליהם.

במשך כל חמש השנים האלה לא ידענו מה עלה בגורל המשפחות שנשארו בפולין. כשנגמרה המלחמה שחררו אותנו ושלחו אותנו חזרה לפולין שוב ברכבת בנסיעה ארוכה ומתישה שארכה שבועות. כשהגענו לפולין ראינו את ההרס. בערים מסוימות נותרו רק ארובות הבתים וכל מה שמתחתן- נהרס. כשהגענו לוורשה, שמענו על גורל היהודים והאמת הטרגית הייתה בנו במלא עוזה. אני לא יודעת איך אמא שלי חייתה עם הטרגדיה האישית לאחר שהשאירה שם את אמה ובתה לאה-אחותי.

חזרנו כביכול הביתה, אבל הגענו לשום מקום. לטומשוב לא חזרנו, כי נודע לאבא שהפולנים עשו שם פוגרומים ליהודים שחזרו.

בעיר שווידניץ – בשלזיה, היה ועד יהודי ודיברו על עליה לארץ. אבא החליט שאנחנו נוסעים לארץ-ישראל. עברנו את הגבול הפולני לצ'כיה ומצ'כיה לזלצבורג באוסטריה, שם היו מחנות עקורים, והיינו שם יותר משנתיים.

במחנות העקורים נולדה לי עוד אחות – רבקה, שכבר נולדה בבית-חולים, וקיבלה בגדים מהגוינט ומהצלב האדום.

למרות שהיו לנו כל התעודות המאפשרות מעבר לארגנטינה ואף כרטיסי נסיעה ביד! החליט אבי החלטה גורלית נוספת ששוב התבררה כחכמה – לעלות לארץ!!

העלייה לארץ נדחתה בגלל מלחמת השחרור. משתמה המלחמה, מדינת ישראל היתה מעוניינת להעלות מה שיותר – ומהר – יהודים, ובתחילת 1949 בין פורים לפסח עלינו ארצה למחנה עולים בפרדס-חנה שכולו היה ים של אוהלים.

חיינו שלושה חודשים במחנה אוהלים, ומכיוון שתינוקות שם חלו בדיזנטריה החליט אבא שחייבים לצאת ממחנה האוהלים. קיבלנו דירה – חורבה – בכפר ערבי ליד רחובות (זרנוגה) והתחלנו לחיות חיים נורמאליים. התחלתי ללמוד בבי"ס תחכמוני ברחובות מכיתה ז' עד לסוף התיכון, ואני לא יודעת איך הוצאתי תעודת בגרות – כי להתחיל ללמוד בגיל שלוש-עשרה מבלי לדעת דבר מלבד ידיעת הקריאה – היה קשה מאוד. לא היה לי בסיס ללימודים ולא קיבלתי עזרה – אבל עשיתי זאת. אי-אפשר לתאר את הקושי בבית הספר. היתה מלחמה יום יומית להבין את החומר ולהגיע להישגים. וגם הבדידות היתה קשה. לא היו לנו שום קרובים (כולם ניספו). לא היה לאן לנסוע בחופשות, לא היה ממי לקבל עצה. אבל – קשיים לפעמים מהווים גורם מנחך. הסתפקנו במה שיש, אף פעם לא הרגשנו שאנו עניים, או שאנו צריכים להתלונן.

שנה לאחר התיכון, כבר הייתי מחנכת כתי במרכז שפירא, שם הכרתי את רותי פינקלשטיין שהיתה גם היא מחנכת. אח"כ יצאתי ללמד מטעם הסוכנות שנתיים בבית ספר יהודי גדול ומרשים 'הר הצופים' במלבורן שבאוסטרליה. כשחזרתי ארצה במצוות אבי לעיר רחובות באחת השבתות באתי לבקר את חברתי רותי שהיתה כבר בקיבוץ סעד – הכרתי את בעלי לעתיד, דוד, שהיה חיל בלונדיני ושרת בפרקליטות. בעקבותיו הצטרפתי בשמחה רבה ובלב שלם לקיבוץ. בראשית דרכי בקיבוץ הייתי מחנכת של כיתה א' שמנתה כ-45 תלמידים וביניהם – מתי גולן, אורן ברנע ועוד.

כחברי קיבוץ, נולדו לנו שבעת ילדינו כשבין לבין מילאנו שליחות בלונדון מטעם בני עקיבא. תמיד התגעגעתי לקיבוץ וספרתי את הימים לחזרה ארצה בסיום השליחות.

יש לי חלום! והוא.. שלפחות נכד אחד, יצטרף בעתיד כחבר קיבוץ מן המניין!

כאיינה - חייז'ה יקותיא

הודעה מארפאת השיניים

בשבוע הקרוב, בנוסף ליום שני 8.4.13, יתווסף יום בו יקבל רופא השיניים – יום רביעי 10.4.13.

בשבוע שחל בו יום העצמאות, רופא השיניים יקבל ביום רביעי 17.4.13.

*"כַּף אֵלֶּה תְּשׁוּבָה" – מֵאֵת יִצְחָק לִפְנֵי...
 ("צִבְעַת חֲלָפוֹן אֵינָה עֹנָה" .. לִפְנֵי אֵלֶּה מְלָכָה)*

בעלון שבת הגדול התפרסמה רשימתו של בוקי תחת הכותרת "כמה קושיות לחג".

אנסה לענות על שאלות אלו וכיוון ששונא מתנות יחיה מבטיח לתרום את הפרסים שהובטחו- למטרות ראויות.

"והגדת לבנך" – גלוי וידוע לכול שיש משהו מיוחד בסעד, משהו שונה ממקומות אחרים, משהו שלנו, משהו טוב. אני סבור שדברים טובים משתמרים. ולכן כל עוד נצליח כולנו לשמור על הביחד, על האווירה בשבילים, על הרב גוניות שמייחדת את סעד בתחומים רבים, על פעילויות התרבות והחברה, ועל הסובלנות אני חושב שאין לנו סיבה לדאגה והמיוחד ימשיך להתייחד.

הצעת ייעול: החייאת אליצור סעד, קבוצת ספורט תחרותי (בכל תחום שהוא) שתהיה גאוות כולנו...

"מעשה ברבי אליעזר ורבי טרפון.." – (מקובל במשפחתנו לומר שהיו מסובין בביתו של סבא אלתר ז"ל בבני ברק) העשייה הרבה שנעשתה בסעד בשנים האחרונות היא אשר הביאה אותנו כיום למה שאנחנו וככל הנראה תביא אותנו מחר למה שנהיה מחר.

ולכן אני סבור שמעורבות הציבור הינה הכרחית, אוטו לא עוצר בעליה. אסור להרפות עכשיו כאשר בעצם מגיעים לשלבים המעשיים של השינוי. אם נפסיק האנרגיות יחלשו והדברים לא יתקדמו בצורה טובה ואולי אף יעצרו. וכיוון שהתחלנו עם הרבה אנרגיה נדבק במאמרו של קרמבו ונגביר בכדי לסיים את המאה מטר הכי טוב (מבצע סבתא)

הצעה לסדר בעניין הזה – להגדיל (ולפעמים גם לשנות) את מעגל העושים והמסבירים ולדאוג שיהיו מבפנים.

מה העבודה הזאת לכם – לדעתי בנקודה זו נמצא הלב והמפתח לכל התשובות ביחד. אמרה סינית עתיקה אומרת:

(קשר בין הכתוב לאמרה מקרי בהחלט)

ולמי שבינינו שלא מבין סינית: **"אמור לי - ואשכח. הראה לי - ואולי אזכור. ערב אותי - ואני אבין"**.

המהלכים בסעד הונהגו ומונהגים ביד מנהלים פעילים מאוד שעושים לילות כימים לטובת כולנו. אין לי צל צילו של ספק שהדברים נעשים תמיד מתוך מחשבה והסתכלות על טובת הכלל בקיבוץ. אבל אני חושב שישנה תחושה הולכת וגוברת בקרב הציבור, ובעיקר בקרב אותם אלו שמדירים את רגליהם מהאסיפות, שהדברים כבר סגורים מראש. שלדיון באסיפה אין מהות - הוא לא ישנה כלום. שהאסיפה היא רק

חותמת גומי. ויש גם האומרים שכאשר הם מעיזים להעלות את הסתייגותם או הצעתם באסיפה היא זוכה לפסילה מיידית ע"י הגורמים המנהלים.

ברור שיש כאן ביצה ותרנגולת והוויכוח על מה הגיע קודם הביצה או התרנגולת כנראה שלא יסתיים לעולם ולכן הוא **בכלל לא חשוב**. יש להכיר בעובדה שישנן טענות שכאלו ולהתמודד איתם. אני חושב שהדרך לכך היא ע"י צרוף עוד אנשים משכבת הגיל הזו ומטה למעגל העשייה יחד עם לקיחת אחריות של כולנו על חיינו גם דרך דיונים והחלטות שבסוף ובעצם בהתחלה- משפיעות על החיים של כולנו כאן בסעד.

עצה בעניין – אסיפות רק לאחר שעת ההשכבה של הילדים גם במוצ"ש וגם באמצע השבוע, החזרת התפקידים המרכזיים בקיבוץ לידיים פנימיות.

"אילו פינו מלא שירה כים.." – אודה ולא אבוש, לא ברורה לי הדילמה. לא רואה בתודה ועוד תודה ואפילו בפעם השלישית והמאה, בעיה, אלא להיפך. זו הדרך שלנו כקהילה לומר לאלו שתורמים לנו מעל ומעבר תודה. זו הדרך של מנהל לומר תודה לעובדים שהוא חושב שמגיע להם.

אז מה אם זו עבודתם אז מה אם זו מסגרת תפקידים. יש השקעה ויש השקעה יש רכז וועדת פרחים שמשקיע את נשמתו ומצליח לטובת כולנו ויש רכז וועדת פרחים שמשקיע פחות וגם בסוף פחות מצליח. לזה מגיע תודה גדולה ולשני פחות.

אמות המידה לדעתי לא יכולות להיות קבועות, שכן אי אפשר לכתוב תכולת תפקיד לכל תפקיד ולכל תחום. תודה זה בסך הכל תודה - טוב להודות...

ואם כבר מסיימים בתודה אז תודה לבוקי שהרים את הכדור לטובת דיון חשוב!

כרמל האפרין

איוכבד אולף ולכל המשפחה
מזל טוב להולדת הנינה
נכדה אנצמי אייזנר
בת אסמדר ולרן אייזנר

אנצמה, לרה ארי ולכל משפחת סט
מזל טוב להולדת הבת
שתזכו להרבה נחת - קהילת סעד

לאדו פולק ולכל המשפחה
מזל טוב להולדת הנין
נכד אסציה ואסימה פולק
בן ארחה ולרן מזרחי

אחיוצט ולאשר אולן
אלאה ולמה אולן ולכל המשפחה
מזל טוב להולדת הנכד - ניין
בן אצדי ולמורן הראל

חוויות מהוועידה הכ"ד בני עקיבא - ועידת "האמת והאמונה"

בסוף השבוע האחרון התקיימה הועידה הארצית הכ"ג של בני עקיבא. מאות בני נוער התכנסו בארבעת ימי הפסח ודנו כמעט 24 שעות ביממה, על איך אפשר לקדם את בני עקיבא, ולאן מועדות פניה. לפני שאני אשתף בכמה חוויות אסביר קצת במה מדובר...

"שנת ועידה" מתקיימת אחת לארבע שנים. עניינה של שנה זו היא לעצור רגע, לתת לתקופה את כל כובד ההנהגה לנוער ולחברה הצעירים, ולתת להם להחליט איך תיראה התנועה, אלו מהלכים התנועה תוביל, באלו נושאים יעסקו ומה יהיו המשימות הלאומיות שלה לארבע השנים הבאות.

"שנת הועידה" התחילה כבר בכסלו עם "ועידת ההנהגה", לאחריה "ועידת הקומונריות" ובהמשך "הועידות הסניפיות" בהן כל סניף בחן את עצמו במה הוא צריך להשתפר, מה הוא צריך לשמר, אבל בעיקר אלו יעדים חדשים הוא מציב לעצמו. לאחר מכן נבחר "ציר" מכל סניף שייצג את הסניף שלו ב"ועידה המחוזית" ולאחריה, בשיא של שנה זו- "הועידה הארצית"!! אני זכיתי לייצג את סניף סעד. גם אלחנן גינזברג היה "ציר" בוועידה מטעם "מחלקת ההדרכה".

הועידה הארצית התחילה כבר בשבת פרשת ויקהל-פקודי, בה התקיימה "שבת צירים" בעיר ירוחם. בשבת זו התחלנו להכיר אחד את השני והתחילו לדון ולפתוח את הנושאים בהם תעסוק הועידה. **כבר משבת זו- התחלתי להרגיש שבאמת מדובר כאן במשהו גדול ומשמעותי.**

במסע פסח- התקיים "טקס פתיחת הועידה" בלטרון. הטקס היה מושקע ומוצלח, והוא שילב בין זיקוקים ומופעי אש לבין סרטונים ערכיים ונאומים של אנשי ציבור. **גם באירוע הזה- כשאתה נמצא יחד עם עוד אלפי חניכים מכל הארץ, אתה מתחיל להבין איזה גודל ועוצמה יש לתנועה שלנו!**

הועידה עצמה התחילה ביום רביעי א' דחול המועד בישיבת הר עציון שבאלון שבות. את המליאה הראשונה פתח מזכ"ל התנועה דני הירשברג ואחריו הוסיפו גם הרב אהרון ליכטנשטיין ושר החינוך החדש- הרב שי פירון את ברכתם. באותו ערב התקיים טיש לכבוד פסח עם הזמר יצחק מאיר כאשר בין שיר לריקוד הרב אלישע וישליצקי נתן הארות וחידושים על הניגונים והשירים וחרז אותם לענייני הועידה וחג הפסח. הערב היה שמח מאוד ומשמעותי!

יום חמישי, היה היום המרכזי ביותר של הדיונים בוועדות. הועדות התחלקו לחמישה נושאים: **"נאמנים לתורת חיים"**- שם עסקו ביחסה של התנועה למדינה ולצבא, בשאלה "איך אפשר להגדיל את לימוד התורה בתנועה?!" ובתופעה השכיחה כיום בציונות הדתית שאנשים בוחרים לעצמם אלו מצוות הם רוצים לקיים ואלו לא. **ועדת "תרבות נאמנה"** עסקה בסוגיית תוכניות הריאליטי, וכנגדן חיזוק התרבות היהודית בתנועה. **ועדת "חבר נאמן"** עסקה בעיקר בחלק הבוגר של התנועה- הגרעינים, חבריא ב' ותנועות הבוגרים שקורמת אט, אט עור וגידים. **ועדת "חברה"** עסקה בעיקר בשאלה האם "לפתוח" את התנועה לכלל הציבור בעם ישראל- גם המסורתי והחילוני ובסוגיית ה"אחריות החברתית"- חיזוק העשייה הקבועה והרצינית בסניפים. **ועדת "מדריך נאמן"** עסקה בסוגיות שונות לגבי "האם יש חובות למדריך?!", האם כל מי שרוצה להדריך נותנים לו?! ואיך יוצרים הכשרה טובה יותר למדריכים?. הועדה האחרונה היא **ועדת "משימות לאומיות"**. ועדה זו היתה צריכה לחשוב ולהגדיר באילו משימות לאומיות בני עקיבא צריכה לעסוק בארבע השנים הבאות.

במהלך היום, התקיים פאנל עם ארבעה חכמים שכולם בוגרי בני עקיבא- ח"כ עליזה לביא, ח"כ מוטי יוגב, ח"כ לשעבר עתניאל שנלר וח"כ יוני שטבון. את הפאנל הנחה כתב חדשות שתיים- עמית סגל, גם הוא בוגר בני עקיבא.

חווייה מיוחדת מהפאנל, הייתה שכולם הדגישו, **שרוב האישיות שלהם כיום - מבוססת על תקופתם בבני עקיבא**. בהמשך הלילה התקיימה מליאת "ההצעות הפרטיות", שם יכול היה כל מי שהייתה לו הצעה פרטית לשינוי, הוספה, או קריאה לתנועה להעלות אותה מול כולם ומאות הצירים הצביעו "בעד" או "נגד" ההצעה.

במהלך הועידה נפגשנו עם הרבה מאוד רבנים ואנשי ציבור, כגון הרב יעקב מידן, נתן שרנסקי, חגית ריין, הרב יעקב אריאל, הרב דוד סתו ומזכ"ל בני"ע העולמית- הרב נעם פרל. לאורך כל הועידה- **הרב חיים דרוקמן** היה אתנו והשפיע מאוד על האווירה המיוחדת שהייתה.

ביום שישי, בין כל הישיבות על סיכום ההחלטות הסופיות, נסענו ל"עיר האבות" חברון, שם עשינו תהלוכה בשירה וריקודים לעבר מערת המכפלה. ב"מערה" המשכנו לשיר ולרקוד (על הדרך הצטרפו אלינו לריקודים הורים וילדים שהיו באותה שעה במקום...). סיימנו במפקד מרגש מול "מערת המכפלה" בהשתתפות דובר הישוב היהודי בחברון והרב הלל הורביץ.

בערב שבת, לאחר הסעודה היה "טיש" עם הרב דרוקמן. **זאת חווייה מיוחדת מאוד לראות כ- 500 בני נוער שרים שירי נשמה בדבקות ובעוצמה. הרב דרוקמן נתן שיחה מדהימה בין השירים, והשאיר את מאות הצירים עם פה פעור לנוכח הגדלות שלו והחיבור שלו לעם ישראל!**

במוצאי שבת, הגיע רגע השיא של הועידה- מליאת הסיכום ולילה שלם עד אור הבוקר של הצעות הועדות השונות! קשה לתאר את האווירה שהיתה באולם בלילה הזה. **מאות בני נוער, רבנים ומזכ"לים משנים עברו מתווכחים, צועקים, עומדים, כועסים, שמחים, רוקדים ושרים!!**

אביא בקצרה החלטה אחת שאמנן שפירא, מזכ"ל לשעבר וחבר קיבוץ טירת צבי הכריז עליה: "זו נקודת השיא של הועידה!!!" **בני עקיבא חרטה על דגלה את היותה "תנועה של עם" והחליטה שהיא "פותחת את שעריה" לכלל עם ישראל החפץ בערכים ובמורשת היהודית! המהפכה שקרתה בבית היהודי, בפוליטיקה, מתרחשת עכשיו גם בבני עקיבא ובציונות הדתית בכלל"-** כך אמר אמנן שפירא.

את הועידה סיימנו במפקד סיום, או כמו שראש מחלקת הדרכה הגדיר זאת "**מפקד הפתיחה של מימוש ההחלטות!!!**" באלון הבודד, שבגוש עציון, מתוך תחושת שליחות גדולה ומתוך גאווה גדולה בתנועה שלנו!

קדימה בני עקיבא, הידד במעלה!

נריה אַנדאָו

"חומרות אשה אף אמותה"

בראש חודש סיוון הבעל"ט נקיים, אי"ה, ערב נשים שיוקדש כולו לשירה.

נשים המעוניינות לקחת חלק בהקראה מפרי עטן, בזמרה של חומרים מקוריים או מוכרים

ו/או בנגינה בהרכבים מוזיקליים,

מוזמנות לפנות לכנרת פולק/סלצית אלו

שיר – אכתב

שכתבה רותי יצרי לנכדתה תמרה, לרגל נסיצתה לפולין

רגע לפני שרגלייך
על אדמת פולין דורכות.
עיני מעצב ושמחה בוכות.
מסרי לאלה שהיו ושאינם
שאנחנו בליבנו

שומרים וזוכרים את כולם!
רציתי שתגידי לעם הפולני שהיה ועודנו שם.
שאנחנו בארץ ישראל כאן.
ארצנו חיה ונושמת גדלה ומתפתחת.
את התינוקות, הילדים, הורים, דודים, דודות,
בני משפחה, סבים וסבתות לעולם לא שוכחת.
ולהם לעם הפולני לא מוחלת וסולחת.

את תמר

יחד עם כולם תצעדי
בגאווה עם ראש מורם.
תגידי לאלה שאינם.
אנחנו כאן
ראו דגל ארצנו מתנוסס כחול לבן.
הגידי לכל האהובים שאינם
ראו כמו רבים אנחנו כאן.

הרימו בגאווה ובשמחה את דגל ארצנו
הראו לכל אויבינו
הרימו את דיגלנו על נס
עם ישראל חי ותוסס

הגענו עד הלום כדי לזכור את כולכם- ולא לשכוח
הגענו עד הלום לספר לכם – וגם לשמוח
הראו לכל אויבינו- עם ישראל חי וקיים
ישראל היא ארצנו-
לעולם!